

NAŠE NOVINE

POLITIČNI-GOSPODARSKI I KULTURNI TEDNIK.

Pribaja vsako nedeljo. — Cena : »Naši Novin« je na leto 40 D. na polleta 20 D. Oglasni se tudi spremajo. Cena ednoga kvadratnega centimetra za ednok 75 par. Za večkrat popust. Rokopisi se nevrnejo.

Uredništvo i uprava je v Dolnji-Lendavi št. 32.

Lastnik lista: KONZORCIJ.

Odgovorni urednik i izdajatelj: HARI LEOPOLD ev. p. dühovnik.

I. Leto 18. štev.

Dolnja Lendavà, 19. septembra 1926.

Cena edne številke 1 Dinar.

Demagogia gosp. Kleklna.

Kak daleč zna zabloditi eden človek, to nam svedočijo Kleklne reči, štere je 29. Augusta v Soboti na shodi pravo proti hrvatom: „Uničiti nas šejo, vzeti nam šejo jezik, napraviti šejo iz nas hrvate!“ —

Za božo volo, što nas še uničiti i kak nas še uničiti? Bujti nas šejo ali ka!? „Uničiti“ — to je na nikoj spraviti, vörbrisati iz sveta, z drügov rečjov spoklati. Šteri hrvat je takši hüdodelnik, ka še prekmurce s poklati? Vidite, gospod Klekl, kak gřda demagogia, kak brezvestno zepelavanje lüstva je to! Te pa či vi več ne bodete követ, do od toga prekmurci „uničeni“?

„Vzeti nam šejo jezik“ — je kričo dale Klekl. Znate g. Klekl, što nam še zeti jezik? Prečanski slovenci nam šejo zeti jezik. Glejte, pár štajarskih kaplanov je prišlo v Prekmurje, i kak, v kakšem jeziki nam predgajo, i v kakšem jeziki včijo katekizmuš? Poslušajte je, jeli je to materin jezik prekmurcov, vu šterom tei gospodje prekmurcom govorijo? Da, tei šejo zeti prekmurcom materin jezik, pa ne hrvatje. Hrvatje so 680 let dobro priliko meli prekmurcom vzeti jezik, pa so ga ne vzeli.

„Napraviti šejo iz nas hrvate“ —, jeli bár, kak so 680 let napravili z nas hrvate?

Kak mislite to, ka šejo z nas hrvate napraviti? Znábiti hrvatje majo takši mašin, ka do na ednoj strani notri metali prekmurce, včup je zmelejo, i na drügoj strani do vöskákali hrvatje. — Ponavljamo, ka je dolnje Prekmurje 680 let spádalo k zagrebskoj püšpekiji, ka so vsi dünovniki tá duga stoletja z Zagreba prihájali v našo krajino, pa so li ne napravili z nas hrvatov.

Drüga odürna demagogia Kleklnova je bila: „Uradnijezik naj bi bio hrvatski“. To šé praviti stem, ka do te na sodniji i na glavarstvi hrvatski gučali i pisali, ne „kranjski“. Kak pa zdaj gučijo? Povejte prekmurci, šteri ste že meli kaj opraviti na sodniji ali na glavarstvi ali v davčnom uradi, kak so gučali tam z vami? Jeli po vašem maternom jeziki? Ne, nego kranjski so gučali z vami, to je pismena slovenščina, štero vi tak razmrite, ali pa niti tak ne, kak bi razmili hrvatski jezik.

Zakaj pa te Klekl s tem hujška, ka de v novoj varaždinskoj oblasti uradni jezik hrvatski? Jeli de to prekmurcom kakši kvar ali zgubiček? Ne. Ar zdaj je tudi ne naš prekmurski jezik uradni jezik. — Zato mi moremo to glédati, od šteroga jezika do meli prekmurci vékši hasek, jeli od slovenskoga, ali srbo-hrvatskoga? Srbo-hrvatski jezik je jezik 11 milion jugoslavov, glávni uradni jezik države. Slovenski jezik pa v našoj državi komaj 700 jezero lüdih govor. Či naš mladenec k vojákom pride, kak njemi tam komanderajo? Ne slovenski, nego srbo-hrvatski. Či stoj z Belgráda kakši odlok, rešitev, ali dovoljenje dobi, vse je v srpsko-hrvatskem jeziki pisano. — Ka pa te šeete s kranjskim jezikom v Prekmurji? Zakaj hujskate lüdi proti srbo-hrvatskimi jeziki? Zakaj nevošcite prekmurcom, ka bi se navčili državni jezik? I zakaj šeete na prekmurece duplički trüd naložiti? —

Ar gvüšno je, ka se tri jugoslavenska narečja, naime slovensko, hrvatsko i srbsko v 20—30 letaj včup vtopijo veden jezik? I té eden jezik ne bo slovenski, nego srbo-hrvatski. Zakaj pa te ovirate, ka bi se prekmurci navadili srbsko-hrvatskoga jezika?

Zdaj naj se prekmurci včijo slo-

venski pismeni jezik, potom za pár let se pa naj začnejo srbo-hrvatski včiti! Zakaj je to, komi je to na hasek? Zakaj želete duplički trüd od prekmurcov? —

Glejte gospod poslanec Klekl, či vi nebi bili zagrižen, zaslepjen slovenski politikar, nego jugoslav širšega pogleda, te bi vi etak morali govoriti prekmurcom: Dragi prekmurci! Slovenski hrvatski i srbski jezik je pravzaprav eden jezik. Ali jezeroletna politična ločitev je v jeziki tudi nihala sledne. Ali tei sledovje zdaj minejo, ar smo zdaj politično znovič zdrženi. Zato je zdaj božen politik tisti, šteri ešče vekše razlike še vpelati v naš jezik. Či se bomo mi prekmurci zdaj slovenski pismeni jezik včili stem ešče dale odidemo od srbo-hrvatov, ar prekmursko narečje znatno bliže stoji k srbo-hrvatskimi jeziki, kak pismena slovenščina. (Ali je to ne istina, gospod Klekl?) — Zato, prekmurci, za nas je jedino spomenito i hasnovito, či se včimo srbo-hrvatski jezik. Glejte, vaši sinovje se pri vojakav v 12 mesecih lehko navčijo srbski. Zato se nikaj ne bojte srbo-hrvatskoga jazika, ar je to lepši i ležjši jezik, kak kranjski. —

G. Klekl, zakaj ne govorite prekmurcom tak? Zakaj njim ne povete istine, ka od včenja slovenskoga jezika nigdar nikšega haska nedo meli, od včenja srbo-hrvatskoga jezika bi pa velike haske meli? Zakaj ne razložite lüdem, ka hrvatski jezik i srbski jezik — to je eden jezik, razlike so tak malenkostne, ka ki zna hrvatski, tisti tudi zna srbski. Zato bi za prekmurce jako dobro bilo, či bi k varaždinskoj oblasti prišli, ar te bi se deca v šoli hrvatski jezik včila mesto krajskoga i tak bi za kratki čaš prekmurci znali hrvatski i srbski jezik. —

Zakaj ne govorite tak g. Klekl?

Zato, ar vam vaši štajarski i kranjski pajdašje toga nedopüstijo; ar oni šejo Prekmurje pod svoj oblastov držati, oni želejo prekmurske volivne kruglice dobiti, njihovi trgovci pa želeso v Prekmurji tržiti i se bogatiti.

Gotovo Vam je znano, ka je Dr. Žerjav 1919. leta to pravo: „Nam Prekmurja ne treba“. Zato je to pravo, ar je znao, ka njevova stranka v Prekmurji ne dobi kruglic. — Dr. Korošec bi gotovo tudi to pravo, či od Prekmurja ne bi mogo čakati političnoga i peneznoga dobička za „Krajnce“. — To je vaša sveta politika.

Hodite k nam i pomagajte nam!

V gornjem Prekmurji hodeči, sem vido dosta žalostni obrazov dosta trpljenja, nevole, stradanja. Čuo sem od ljüdstva on glas, kak ednok Pavel apostol, gda so ga v Macedonijo zvali, rekoči: Hod k nanu v Macedonijo i pomagaj nam! Naše nevolno i siromaško ljüdstvo nam pa kriči i pravi: Hodite k nam v Prekmurje i pomagajte nam! Macedončarom je v tistem hipi düševno, versko pomoč i trošt trbelo i našemi ljüdstvi dnesden k tomu ešče materialno pomoč trbej.

Čuo sem z vüst prekmurskoga ljüdstva tožbo proti onim šteri so je do etiga mao za nos vodili, obečali so njim kanaan, gde de po zemli mleko i med teko. Obečali so njim dosta dobrega, či na njihovo stranko dajo kruglice. Tožijo se naši ljüdjde, da je dosta takši ljüdi prišlo v Prekmurje, šteri tū napunjavajo svoje žepke, kak siromaki so brnjavi prišli v Prekmurje i tū so se tak obohatili, da sami ne vejo, kak se je to tak hitro moglo zgoditi. I vse tisto, gda se med našim rodom tühinci bogatijo, fali, menda na-

šim ljudem. Prekmursko ljudestvo krič: Hodite v Prekmurje i poje že skorom dojrazlečeno do magajte nam, — čujemo mi kože, či de ešče par let tak šlo prekmurski sinovje i pomagati dale, tak naše ljudestvo nede melo, da bi se ednak nasitilo, ar ka je dobro, tisto drugi dojzberejo i goriponücajo.

I naše ljudestvo v tom težkom stani kriči i prosi: Hodite k nam v Prekmurje i poniagajte nam!

Pomagati trbej našemi prekmurskimi ljudestvi, osloboditi je od tisti, šteri tak nesmeleno ravnajo ž njimi, porcijo, dačo morejo plačati, či včasi z gase vzemelj peneze, to se ne pita. Slovenija k šteroj do vsega mao sliši Prekmurje, nešče pomagati, misli si, zakaj bi to včinila, dokeč je Prekmurje k Sloveniji prikapčeno, tečas jo moremo nūcati i dojiti, ka pa či ednak zgubimo prekmursko zemlo i tak nemo meli ž nje več haska.

Naše ljudestvo pa to vse dobro vidi i zna; vidi i zna, da od Slovenije pomoč nemre čakati, zato pa svoj obraz proti Horvatskoj obrača i od tiste čaka pomoč. V gornjem Prekmurji hodeči i govorči z ljudestvom, sem prevido, da je vse ljudestvo gornjega Prekmurja za to: kraj od Slovenije i k Horvatskoj, v posebnoj Podravskoj oblasti. Pravli so naši ljude, da so čuli horvatske govore i vsako reč so razmili, a čuli so slovenske govore i ne so razmili eden šteti tao. I istino majo naši ljude, horvacko naš prekmurec dobro razmi, ali slovenski, to pa nemre trditi največi prijatelj slovencov da bi razmo. Dostakrat vidimo, da se v uradaj sami slovenci nerazmijo. Prekmurskoga našega roda on

krič: Hodite v Prekmurje i poje že skorom dojrazlečeno do magajte nam, — čujemo mi me ščemi. Dosta nas preganjajo, dosta je naši neprijatelj zato, ka smo na svojo zastavo ono reč zapisali: Prekmurje prekmurcom.

Mi vam pomagati ščemo predragi naši bratje i sestre, kak je Pavel apoštol pomago Macedončarom, ali mi vam neščemo samo v dūševnom stani pomagati, nego tudi v materialnom. Pomagati ščemo svojemi prekmurskimi rodi i to tak, da se tisti ljude šteri so proti našim interesom, šteri so ne za nas, nego proti nam, — odstranijo z naše krajine i pridejo k nam za uradnike, dokeč svoje ljude nemo meli postaviti na ta mesta — horvatski uradniki, naj pri nas v Prekmurji tečas dokeč nemamo v državi edinoga zakona — vala stari vogrski zakon, kak v Horvatskoj, šteri zakon vsi dobro poznamo i znamo, da je za nas dosta bogši, kak stari austrijski zakon.

Pred par meseci je v Dolnjoi Lendavi par možov vkuperstanolo šteri možovje tak preveč ljubijo svoj prekmurski rod i začnoli so boj proti tistim, šteri so proti prekmurcom, bojujejo se za naše prekmurske pravice. To semen smo mi z goreče ljubeznosii proti prekmurskimi ljudestvi, — posejali i to semen den za dnevom raste i ednak kak močen hrast bode stalo. Prišli smo vam pomagat dragi naši bratje i sestre, da bi vas rešili od tiste bremenvov, od tiste žalosti, šteri vas zdaj teži.

I ti naša prekmurska krv, ti

naš rod, ne prestraši se, ne boj se kak se mi ne bojimo. Podpirate naše delo, naj ednak obilen sad prinese, naj ednak veselo pesem lejko spevamo, da smo se oslobodili od tisti, šteri so proti nam, da se je spunila naša želja i zadobili smo Podravsko oblast, stare vogrske zakone i lepo bočnost. To ti šče spraviti i pomagati ti šče v težkom stani nedovisna prekmurska stranka, ali prekmurci vi jo tudi podpirajte.

Dündek: Te pa zakaj se vezat, či na konci li do toga pride.

Vanč: — Prav maš Dündek!

Ve pa jas tudi to velim.

Dündek: — Boj tak dober, zdaj mi že razloži tudi to, ka dene autonomija.

Vanč: — Znaš, to že več je, kak zveza. Jeli si že kaj čuo od takšega poroda, kde se tele skoti, štero dva glavo i repa, pa osem noge ma.

Dündek: — Ja, sam čuo od takše dvojčete tudi pri človekaj.

Vanč: — Na viš! To je autonomija. Na edni isti tejli ali bolerečno vkupzraščeni dve teli, dvoje glavo — edno državno i menjše autonomno.

Dündek: — Juj je strašno, či si samo človek premisli. Ve pa tej morejo sploj tak živeti.

Vanč: — Ve pa ravno zato ti pravim, ar niti z operacijem nemreš jiva ločiti, ar bi menjši pri operaciji sigurno umro.

Dündek: Kak bi pa ta slovenska autonomija izgledala? Pa te naša slovenska krajina.

Vanč: — To si vzemi tak. Srbija je velki, jaki človek, šteromi je na hbiti keoj zraseo pri porodi en menši brat, Slovenija šteri pa ma odzaja edno takšo puto, ka takšo formo ma kak eden človik. To ti je Slovenska Krajina. Močen brat i keoj zraščeni sta živiva, ali ta puta že pri porodi je mrtva bila pa samo kak edna puta je odzaja v takši formi, kak či bi človeško telo bilo.

Dündek: — Ve pa takšo telo nikdar ne bi mir imelo. Niti sednuti ne bi mogeo.

Vanč: — Znaš Dündek! Zato bi si že nikak pomogli, Srb je tudi na to navajen, da mesto sedenja se čučne samo, pa na spodnji nogi visi. Njega to nikaj ne bi smetalo.

Dündek: — Ja to že! Ali ka bi bilo z autonomno Slovenijo? Ta ne bi se mogla sesti i viseč bi se zagrlila.

Podlistek.

Siroče.

Veselje siroč.

Našivi dve siročeti — Joži i Anuška — sta goreče dale molila. "Ka sta drugega mogla? Njihov angeo, ki je molitev mali siroč pred prestol dobrega Boga neseo, je leto nazaj k njima, ji branivši razprestro svoje svetle peroti nad njima i s od veselja svetlim obrazom čuvao na siroče opazuječ na dvere. Gde sta "siroči v gorečoj molitvi do toga prišla: "krūha našega vsakdanenjega daj nam dnes" . . . , je nikak hitro za hrbet siroč stopo i njiva ljubeznivo obijmo.

Jaj! Sto je to? Je kričao zasagan mali Joži. Jani! Je kričala od veselja Anuška. Ti si? Si prišeo? Znala sam, Glej samo Joži, što je tū.

Mali Joži se je obrno, zagledno Janija i ga je v svoji bojazni i v svojem veselji grčno obijmo. Nato ga je radovedno pitao: Si jo naše? To je bilo

vse, ka je mogeo v svojem veselji tak hitro pitati. Jani je razmo to pitanje.

Naše sam jo — se je glaso radosten odgovor. Glej, tū stoji i ona za tvojem hrbtom.

I v resnici za hrbtom mali dec na dveraj je stala edna krasna ženska. Poleg njej se je zavlekla stara Žuža svojimi očimi gledajoča na zemljo.

Lepa gospa je zdaj naprejstopila, malega Jožija v naročje v zela a ksebi potegnola Anuško.

Zdaj več ne bodeta sirotinska pravi se smiječa, ar sta mali Jezušček i blažena devica Marija tak štela, da bi jez bila vajina mati. Nazaj sta mi dala moje zgubljeno blaženstvo i sta moje razdraženo družinsko življenje spremenila v paradiz — i zato sem dužen, ka se Njima zahvalim. I zdaj draga deca kūšnita me.

Malomi Jožeki je ne trbilo dva krat povedati, njegovo malo srce je začutilo, ka je dobrotnivo mater naše i je s veseljem obijmo šinjek, lepe ženske i jo je blaženo kūšno. Njega je sle-

dila tudi Anuška, či ravnok malo bojazno.

Žužika! — Ja zakričao s veseljem mali Joži, da jo je zagledao, — vi ste tudi tū? Jeli, da sva vam pravila, ka nama Jani mater prnese, kje ste pa vibili?

Jez sam pobegnila, naj mi dober Bog odpusti moje grehe — pravi Žužika sramežljivo.

Ste to šteli, ka bi me dva od glada umrla?

Ka bi, ka bi moje dete. Ne sam štela, ka bi jez kaj takšega mogla šteti — se je izgovorila Žuža. — Sama ne vem, kaj se je zgodilo z menom . . . Nanč sam vama ne potrebna bila, ár je mali Jezušček pazo na vaji.

To je istina — je resno odgovoro mali Joži — liki mali Jezušček navadno ne kúha, pa ne snazi, pa što bi nama jesti dao.

Vidila — mala deca — pravi lepa gospa, mali Jezušček ma jezero i jezero načinov zato, da bi zadostoval onim, šteri se s čistom srcem obrnejo knjemi.

Gledajta samo se, mi smo vama tudi nikaj prnesli.

Mali Jani, šteri je med časom odišao, je ravnok velki kosár vlečeo z kol.

To mate — je pravo — to sam jez vam prineseo z mojov novov materjov. I z veselom je devao na stol kolač, cuker, fige, pomerančo, pecivo i ešče dosta drugoga, ka deca rada ma. Mali siroti sta se ne dugo dalo ponuditi liki sta s tak dobrom tekom začnola jesti, kak da bi že eden celi teden ne jela.

Lepa gospa je njiva ljubeznjivo gledala i nato dobrohotno opozorila: Na, zdaj de že zadosti, ovak de vama skodilo! Liki zdaj je že čas, ka idemo! Kola nas vonej čakajo. Vi te tudi z nami šli! S tom je male sirote prejela za roke s seov — vzela.

Ka bo s Žužkov — pita hitro med dverami mali Joži.

Ona de tudi z nami šla — je pravila lepo gospo — ona de tudi nadalje z vami, ona de mela skrb na vas.

Da so že skoz dvora voprišli i so

Vanč: — Jaj Dündek! — ve pa ne razmiš, ka zato se napravi pri porodi že ta püta Slovenske krajine odzaja, ka potem to voz-puni tisto, kelko je menši autonomni brat, i na tej püti lehko sedi potem.

Dündek: — Oh! prokleti! Te bi pa samo zato mi posebna krajina bili. Ve pa to ne za naš hasek. Ka bi mi iz toga meli.

Vanč: — Mi bi imeli tudi posebno reč, — kak mala autonomija.

Dündek: — Znaš tü meni ne-kaj smrdi i ti rečem, da naj vrag vzeme to autonomijo s krajino i püto vred. Meni pa to ne trbe.

Vanč: — No viš! To sam že jas tak i tak znao, da ti ne trbe. Ali zdaj mi pa povej Dündek, či pridejo volitve na koga pa ličiš kruglico.

Dündek: — na koga drügoga, kak pa na Kleklina!

Vanč: — Dündek si bio pa Dündek ostaneš! Ve pa Klekl šče autonomijo i Slovensko Krajino.

Dündek: — Ja či ravno! Oni so naš!

Nedelja

po risalaj sedamnjasta.

V onom vremeni: Pristopili so k Jezuši farizeuške i pitao ga je eden med njimi vučitev pravde šküšavajoči njega: Mešter, štera je ta velika zapovid v pravdi? Veli njemi Jezuš: Lübi Gospodna Bogá tvojega, z celoga srca tvojega i z cele düše tvoje i cele pameti tvoje. Eta je naj-vekša i prva zapovid. Ta drüga je pa prispodobna k etoj: lübi bližnjega tvojega kak sa-moga tebē.

Poleg Boga i samoga sebe trbe tudi bližnjega lübiti. Ta zapovid je poglavitna zapovid celoga Kristušovega navuka.

Si šteli na kola sesti je malomi Jožeki pálik nikaj na pamet prišlo. Hitno se je obrno nazaj, svojo malo sestrico prijev za roko i pravo: Anuška hodi, zahvali-va se malomi Jezuški i Devici Mariji, ar sta ona pomagala Janji ka bi tudi mi mater našli.

Pokleknila sta i sta molila . . . i ta goreča i nedužna je navzočin seg-nola v srce.

I nato so vsi pokleknoli pred kapelico Marije i so se dobrotljivi devici Mariji zahvalili, štera se je maloga si-rota — Janija — izzabralo zato, ka bi telko ranjenih i okrvavih src ozdravila i iz blaženostjov napunila tiste, ki so se knoj obrnoli za pomoč.

Tak se je videlo, kak da bi mali Jezušek na steni visečem malom pri-prostom kejpi na aldov vzdigno svoje ruke, ka bi blagoslovio one, šteri so tam z živov verov i hvalepunoj ljubez-nijov moliti.

„Sveti se ime tvoje,
pridi k nam kraljestvo tvoje!“

— Konec. —

Pri zadnji večerji, da je postavo Oltarsko Svestvo, pálik pravo vučenikom svojim: Novo zapovid vam dam, da se lübite med seov. Vsi smo deco istoga nebeškega oča, vsi smo si bratje i sestre. Ne samo bližnjega tela, tudi düšo njegovo moramo lübiti. Samo tisti lübi svojega bližnjega, šteri za zveličanje njegove düše skrbi.

Prelepo peldi nam o tej lübezni pripovedi sv. Klemen Aleksandrijski iz živlenja sv. Jánoša. Sveti Jánoš . . . je na svojem potovanju bližik Eleza ednoga čednoga mladenča naše. Šteri je esče ne krščen bio.

So je k püšpek i ga je njemi prekdao v skrb. Püšpek je mladeneč dao včiti i krščanski vori. Liki kaj sa je zgodilo? Pomali je te mladeneč v slabe drüzine prišeo, radno je v vseskoz vekše grehe, postao je tat, ropar i ob zadnjem poglavar roparjev.

Da je sveti János za pár mesecov nazajprišeo v város, šo jo k püšpek i je nazajproso mladeneča, šterega je njemi prekdao. Püšpek je njemi zaloštno odgovor: »Te mladenč je umro!« I povedao je njemi to, ka se je zgodilo. Sveti János začno se je jokati i je pravo: Kakšomi varihi sam jez dao düšo svojega brata!« I on sivi starec sedeo se je na konja i je šo za mladenečem v roparsko jamo. I da ga je naše, je mi šteo zbezati. On pa kliče za njim: Sin, zakaj bežiš pred svojim očom? Usmili se ne boj se me, moj sin! Jez mo zatebe Kristuši odgovor dao. Rad či trbe, smrt pretrprim. Vörji mi, ka me Kristuš za tebe pošlje. I ka se je zgodilo? Mladeneč se je izpreobrn.

Zdaj razmimo besedo sv. Pavla: »Lübezen Kristušova me preganja!« Sv. Paveo je samo düšo vido. Ne je meo mira, ne po dnevi ne po noči, samo da bi kak več düše pridobio za Jezuša.

Pa tudi ne pozabite besede sv. Jánosa: Deca moja; Ne lübimo z besedom, tudi ne z jezikom, liki dejanji i resnici. Amen.

Politični glasi.

Notranja politika.

Demokratska stranka (davido-vičevci) i muslimanska stranka je fuzionirala i tak je tudi novo ime dobila: Demokratska zajednica. Ta stranka je zdaj preveč močna i znabiti, da v kratkom vremeni v vlado pride. Sküpščina se vkljuper pozove na 4-i oktober. Opozicionalne stranke so za to, naj se vospisujejo nove volitve, ar je po njihovem mišlenju zdajšnja vlada nesposobna za državne posle voditi i delati. V radikalnom klubu tudi vse vre, prijatelje Maksimoviča i Pašića se bojuje eden z drügim. Nemre se znati šteri de zmago.

Demokratska zajednica.

Zastopniki demokratske (davido-vičeve) i muslimanske stranke so v Sarajevi sklenoli da bodo vkljuper v ednoj stranki delali. Nastavili so tak novi parlamentarni klub, pod imenom: Demokratska zajednica. Novi klub ma 51 poslancov. Tak je demokratska zajednica za radikalnim klubom najmočneši klub v našoj dravni. To je tudi velki vdarec slovenskim klerikalcom i samostojnim demokratom, ar je gvošno, da v kratkom časi demokratska zajednica v vlado pride, z štere pa vostanejo klerikalci i slabostojni demokratje.

Glasovanje za španskoga diktatora.

Na španskem se je ljudestvo preveč nasitilo z diktatorom Primo de Rivera i več mestaj se protijo njemi. Zato je Primo de Rivera organiziro oblasti, da naj med prebivalcima spravlajo njemi glase, da je ljudestvo zadovoljno žnjim. Što to nešče podpisati, tistoga policija aretira. Takša je slobosčina v ništerni državaj.

GLASI.

Bitje v krčmi. Na malo mešo je buča bila v Petrovci (Nedeli) i kak je to že stara navada, po buči se ljudestvo, naimre dečki v krčmo spravijo, gde se pije ta dobra kaplica i pleše se. Tak se je zgodilo v Petrovci na malo mešo, po buči je mužika bila pri Mikoli. Dečki so pili i plesali, ali nazadnje je do bitja prišlo. Dečki so se poleg mužike svadili i ednoga dečka z Fokovec so do krvavoga zbili. Dečki ognite se krčme, ar tam šatan kraluje i vas naveke skvari.

Posvečavanje evang. diaškoga doma. V nedelo, septembra 12-ga pred poldnevom je bio goriposvečeni i prekdanji svojemi pozvanji evangeličanski diaški-dom v Murski-Soboti. Najprle je božaslžba bila v cerkvi, šteri je napunjena bila z ljudestvom, dosta ljudestva je ne moglo notri v cerkev, tistem je voni držo slovensko predgo Ferenc Legradski dühovnik. V cerkvi je predgo horvatski Dr. Popp Fülpöz zahrebški senior, vogrski pa Heimer Geza Hodoški dühovnik. Po božoslžbi je vse dühovščina, ljudestvo k diaškomi domi šlo, gda je to spravišče prek bilo dano svojemi pozvanji. Od slovenskih gospodov smo ništerne tudi tam vidli. Od civilne oblasti je tam bio g. Lipovšek sreski poglavar, g. dr. Bratina vladni tajnik, od sodnije g. Farkaš sodnik, ravnateo gimnazije g. Vagaja i več profesorov. Poldne je banket bio pri Dobrai, gde smo dosta lepi reči čuli i dosta oblub. Čakamo i gledamo, da se vse tisto resen spuni. Popoldevi je v cerkvi cerkveni popolden bio. Blagoslov gospodnoga Boga naj bode na tom evangeličanskem spravišči.

Evangeličansko zborovanje na Hodoši. Na malo mešo septembra 8-ga je prekmurska evangeličanska žinjorija svoje letno zborovanji držala na Hodoši. Zastopane so bile vse prekmurske fare. Kak gosti so prišli na to zborovanje: g. Dr. Popp Fülpöz zagrabški ev. senior i g. Šoštarec Ferenc Legradski dühovnik. Dr. Popp senior so prekmurskim evangeličanom prinesli Nj. veličanstva, našega krala i vse jugoslovenski evangeličanov pozdrav.

To seniorsko zborovanje je odredilo, da vsi prekmurski evangeličanski dühovniki verouau po materskom jeziku morejo včiti, gde so prekmurski slovenje: tam po prekmurskoj slovenščini, gde so pa vogri, tam pa vogrski. Prihodnje leto de se seniorsko zborovanje v Murski-Soboti držalo.

Pošta v Križevci. Na Križevsko poštarico je že od etiga mao dosta tožbe bilo, da ne zdrži redno uradne vore i da je grobijanska z ljudmi. Nedavno je križevska poštarica na dopust odišla i z Lendave je prišla edna gospodinja, da posle odpravi. I ta gospodinja je na pamet vzela, da več, amerikanski pisem leži tam že od novembra. I ona je voposlala strankam, štere so se čudile, da njim zdaj blažene svetke žejejo. Ali z ednoga pisma je falilo tudi pet dolarov. Paštarica se zagovarja, da je ona ne kriva. Ali pitamo, ka bi se zgodilo z tistim prekmurcom, šteri bi takše včino. Strogo preiskavo prosimo!

Veselica. V nedelo 19-ga septembra de Križevsko ogengasilno drživo plesno veselico držalo v Križevci v krčmi Gorčana. To drživo ešče komaj par let stoji, ma pevski zbor i nega takšega sprevoda v križevskoj fari, koma bi te ogengasilce ne zvali.

Nesreča pri kolaj. V sredo so v Lendavi eden voz otave pelali i kak-kak ne je Vitez Ilona dojšpadnola z voza, na šterom je sedela, i pod potač, šteri njej je prek šou po nogaj i vse njej je vkljuperzdrobo, tak da je preveč težke poškodbe dobila.

Nesrečno je spadno. Septembra 11-ga so v Dol. Bistrici mlatilnico domo selili, gde je tudi pomago Kolenko Janoš. Gde so k vratam prišli, je Kolenko na mlatilnico skočo, ar so vrata preveč vozka bile, ali tak nesrečno, da je nazaj dojšpadno pod mašin šteri meje zlomo nogó. Ponesrečenoga človeka so v špitao v M. Soboto odpelali.

Smrtna nesreča pri študenci. Pri Zavčovih so starci študenti čistili i globšega kopali i pritom posli so trije delavci delali. Da so včeli, sta dva v škaf stopila, eden se je pa prejo za škaf i tak visečega so včlekli. ali prve kak bi včrišo je obtrudo i notri je spadno v globočino i včasi je mro v par minutaj.

Politične opazke.

Tiskovni zakon, član 9. pravil: „Urednik je ena izmed tistih oseb, ki faktično upravljajo redakcijski del časnika.“

Ime tega urednika se označi na listu. Ni dovoljeno označiti kod urednika osebo, ki nima oprav-

viti niti z opredeljevanjem smeri, v kateri se list ureduje, niti z odločevanjem, da li se kakšen spis objavi ali ne“.

Dobro bi bilo znati, kak se kaj vse to šika na odgovornoga urednika ino izdajatela „Népujság-a, Balažek Jožefa.

* * *

„Novine“ so napadnole 5.-ga toga meseca ednoga gospoda zato, ar so črensovski gasilci ne defilirali pred Korošcom. Čedno so včinili, da so se ne kazali v uniformih. Njihovo društvo nikaj nema opraviti s politikov politiki in političnimi shodi.

* * *

IZ PREKMURJA:

Mecka kam pa ideš?

K vam sem prišla g. poslanec, da bi vam povedala, ka je novoga na Goričkom.

Ka pa dobrog?

Dobroga nega tam za vas. Tak pravijo goričanci, da či prekmurje k horvatskoj pride, vi več nesmete tū ostati.

Tak je, se sam zafüčko, več niti v Črensovci nemam mesta.

Šale.

1. Kmet je prišeo v nekše krvice, pa ide k fiškališ za pomoč.

— Hja vas obsodijo — pravi fiškališ — za to krivico.

Ali znate kaj, jes bom vas li brano, či se vi postavite za norca. Pred sudecom morete nekše norije napraviti. Na peldo tak, da napiknete čobe i z roko udarite. Tak: — puk — puk! Mogoče te se rešite.

Törjanski kaplan je hranilničo i posojilnico nastavo v Túrišči i jo tudi vodi. Od toga pišejo „Novine“, od toga spevle „Slovenec“. Ednoga i drúgoga dühovník pišejo. Pa bi te dühovník mogli znati, da cerkveni zakon prepovedava, da bi se dühovník v takše zadeve mešali brez posebnega dovoljenja svetoga Oča. Keliko pa plačate onomi, ki de vam vervao, da vsi dühovník S. L. S-a majo to posebno dovoljenje? Ka se tak štimate s takšim, ka je proti cerkvenim zakonima? Tak si prebirate med zakonami, kak siromak človek med loškimi grúškami. Svetník so ne tak delali!

— V imeni kralja ga oprostim te, ar je delal brez pameti, — reče sudec.

Veselo se zbere fiškališ pa se pašči za kmetom, pa njemi pravi:

— Na vište Števan, da se nam posrečilo ognuti se kaštige. Ali zdaj hote z menoj v kancelarijo da mi plačate stroške.

Kmet pugledne na fiškalisa, se nadühne i napika si čobe ešče bole pune z lüftom pa vdari z roko: — puk — puk! se se odgovorilo fiškalisi, pa je vido z toga, da so z tem tudi njegovi stroški — fuč!

2. Cigana zovijo na sod, ar je županovoga psa bujo z rasjami. Birov ga pita:

— Zakaj si smekno psa z rasjami, ve bi se pa lahko branil tudi štilom rasja, pa ne fčasi z železnim smicati?

— Ja gospon sodec te že, či bi pes tudi z repom migao na mene i ne z zobom.

3. Židoskinja je težki porod imela i se dugo mantrala. Mož biži na pomoč k rabiner ki stopi k postelji, vzeme v roke par dinara i scinka z njimi v prgišči. V tistem trenotki srečno porodi židoskinja dete. Židov se začudi i pravi.

— Oh moder rabiner, kak si to čude, povej mi!

— To nej čudo — odgovori rabiner — to se samo od sebe razmi, da vsak židov odket šteč vöpride, da čuje peneze cinkati.

4. Dva židova se razgovarjata:

— Ti pita prvi — jeli istina, da voda vre pri sto grad toplini?

— Istina!

— Na to mi pa povej, kak zna voda to, kda je ravno sto grad toplo?

5. Dva bankira si razgovarjata na cesti. Eden mladi tovaj se zavleče k njima, pa proba iz žepa ednomi robček vkrasti. Kak to drugi bankir vidi, pravi prvemi:

— Ti robček ti hče te dečke vkradnoti.

— Püsti ga — odgovori bankir — midva sva tudi tak začnola.

DOBRA PRILIKA!

Po ceni je k odaji eden dobro ohranjen antikvarium klavir. Ponüdbe se naj pošlejo na uredništvo lista.

HAMBURG AMERIKA LINIE

Oprema putnike sa najmodernijim parobrodima iz Hamburga u Sjedinjene države Sjeverne Amerike, Hamburga u Kubu, Hamburga u Mexico, Hamburga u Argentinu, Hamburga u Braziliju, Hamburga u Uruguay.

Sve upute daje odmah i besplatno General. zastupstvo za Kraljevinu S.H.S.

J. G. Drašković, Zagreb

„B“ cesta broj 3.

kao filijala u BEOGRADU, Balkanska ulica 25, u LJUBLJANI, Kolodvorska ulica br. 30, kao i na podzastupstva u Sušaku, Splitu, Metkoviću, Gružu, Makarskoj, Cetinju, Velikom Bečkerek, Pančevu, Osijeku, Somboru, Subotici, Novom Sadu, Bitolju i Dolnjem Lendavi.

GOSPODARSTVO.

Tržne cene.

Dolnja-Lendava, 16. septembra

100 kg. pšenice	280 Din
" " žita	180 "
" " ovsa	160 "
" " kukorce	160 "
" " hajdine	220 "
" " Prosa	200 "

PENEZI.

Zagreb 16. septembra

1 Dolar	56.68 Din
1 Schilling	8 "
1 Češka K.	1.67 "
20 zlati K.	210 —
1 francoski fr.	1.44 "
1000 madžarski K.	0.79 "
1 Šveicki fr.	10.98 "
1 italijanska lira	1.88 "
100 dinarov v Zürichi	9.12 Fr.

Živilna.

MESO.

1 kg. govedine	13 Din.
" " teletine	18 "
" " svinskoga	18 "
" " špeja	24 "
" " masti	30 "

Edno jajce 75 par.

Naročnino
i oglase
za
„Naše Novine“ i „Néplap“
sprejme

Barnabaš Erdősy
trgovina s papirjem v
Murski-Soboti
CRKVENA ULICA.